

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De personis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Ostiariis. Tit. 8

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62002)

postea ducendi uxorem, & cum solo animo fruendi fori privilegium tamen nullo modo ob id peccant mortaliter. *secund. Fillinc. in quasi. moral. tom. I. tract. 10. cap. 4. num. 131. Sanch. de matrim. lib. 7. disp. 3. num. 16. & 17. Coninck. de Sacram. disp. 20. dub. 10. num. 104. & 105. Bonacina de Sacram. disp. 8. quest. un. punct. ult. in fin.*

Nec adverstatur *can. 8. Lectores. dist. 32.* Cujus sunt verba: *Lectores, cum ad annos pubertatis venerint, cogantur aut uxores ducere aut continentiam profiteri.* Verbum enim *cogantur* significat *monentur*; *Turrecr. ad d. text.* Habent etiam vetusti Codices sic; *Uilesusque ad annos pubertatis legant, deinceps autem nisi uxores cogantur pudicitia duxerint, aut continentiam professi fuerint, legere non sinantur.* teste *Surio in Collect. Concil. tom. I. pag. 505.*

Nec etiam repugnat *can. Presbyteri. 19. dist. 34.* Quia verbum *deinceps*, ibi non referendum ad minores Ordines, sed ad superiores ut sit sensus: Quod Presbyteri, Diaconi, vel Subdiaconi, vel deinceps id est, Archiepiscopi, & Episcopi, non habeant licentiam ducere uxores. *Præf. ibi num. 1. vers. oppono. à Cuccha ibid. in comment. num. 2.*

TITULUS VIII.

De Ostiariis.

SUMMARIA.

1. Ostiarii qui.	priori adjunxit Ecclesia.
2. Eorum & in veteri testamento usus.	6. Forma ad utramque tendenda.
3. Ostiariatus quæ nunc Materia: Duplex:	7. Forma nulla facta cessio.
4. Quæ Forma.	8. Of
5. Materiam posteriorem	

8. *Officium Ostiariorum servatum.*
quod. IO. *Quomodo.*
 9. *Et apud Ethnicos ob-*

Etimus in genere de iis qui in minoribus sunt Ordinibus, agemus nunc de iis sigillatim, & quidem distinctis titulis; atq; ad eod primò de *Ostiariis*.

Ostarii sunt iidem qui Janitores, qui Templi janis praeiciuntur. *can. Cleros §. ostiarii. dist. 21. Durand. in ration. divin. offic. lib. 2. cap. 4. Marcell. Vulpe in praxi fori Eccles. cap. 7. num. 10. vers. Ostiarius.*

Qui & apud Hebraeos fuere in ministerio Ecclesiastico, & in vestibulis & portis tabernaculi ad id potissimum electi *choritae*, deinceps in civitatibus proprio per Samuelem & David descripti; ut servirent per vices; 1. *Paralipom. cap. 9. & 26. & 2. Paralipom. cap. 3. & debent secundum praeceptum Davidis esse ex ordine sacro; Sic enim scribitur in Prætermisorum libris; 1. Paralipom. cap. 13. Juxta praecepta quoque Davidis novissima, supputabuntur numerus filiorum Levi à viginti annis & supra, & erunt sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini in vestibulis, in exedris, & in loco purificationis, & in Sanctuario, sicuti & in arca. 2. Paralip. cap. 15.*

Materia Ostiariatus; in Ecclesia Catholica non est, ut vulgò putant Canonistae & Doctores Scholastici simplex, sed duplex; *Prior*, *Clavium Ecclesiae traditio*, quas Episcopus tradit ordinando *Ostiarium*; *Posterior*, *funis campanarum*, quem *Ostiarium* tradit Archidiaconus. Actio illa qua Archidiaconus post clavium acceptionem ad Ecclesiam ducit portam, eamque aperire & claudere jubet, est *potestatis* jam collatae *executio* & veluti in ejus possessionem missio.

Forma, seu verba institutionis quibus *Ostiariatus* per Episcopum in traditione clavium confertur, haec sunt; *Sic agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur. Ita in pontificati & in Concil. Carthagen. IV. cap. 9. can. 19. Ostiarius. dist. 23.*

Materiam istam posteriorem adjunxit Ecclesia: Sola enim prior antiqui-

Ostarius
 Personis
 nel, Ecclesiasticis

IV
 32

antiquitus erat in usu, ut constat ex d. Conc. Carthag. IV. can. 9. & ex Ordine Romano, & antiquissimo Gelasiano. Nec enim traditionis funis & campanarum pulsationis per antiquos ulla fit mentio. Nec mirum Primis enim istis seculis non erat consuetum per campanarum pulsationem fideles convocare ad Ecclesiam, sed, illa invalescente consuetudine, antiqua materia istud pulsationis genus est adjunctum. *Morinus de sacris Ordinatis. part. 3. exercit. 13. cap. 1. num. 2.*

6 Est forma, quam retulimus, ad materiam utramque extendenda, quanquam & proprie & juxta verborum expressionem pertinens tantum ad priorem.

7 Materia facta est accessio, formae non item. Sensus tamen formae generalis est, campanis & ostio conveniens ex aequo, licet quoad applicationem specialem secundae materiae nihil fuerit antiquae formae superadditum.

Objiciet, inquit Morinus, d. loco, num. 3. forsan aliquis, formam illam; *Sic agite; &c.* pronuntiarum aliquo tempore, antequam tradatur funis; sed respondet: In causis moralibus physica illa praesentia & *ἐπιχειρῶν* non requiritur. Objicietur, inquit idem Morinus eod. loco, cum majori, secundum Scholasticos, probabilitate, materiam potiori praeberem non Episcopum, sed Archidiaconum; Materiam autem tendere & applicare esse solum Episcopi. Respondet; Materiae applicationem pertinere ad eum, cui eam attribuit Ecclesia. Est enim in istis rebus praecipua institutionis ratio, potestas & voluntas Ecclesiae instituentis.

Si tamen videatur alicui traditionem funis ad *Ostiarium* non pertinere materiam, eo quod illi pronuntiatio formae non sit *ἐπιχειρῶν* vel etiam quod non ab Episcopo, sed ab Archidiacono tradatur: a sensu suo abundet. Certè considerata ratione signi, in qua sacramentum consistit potissimum, campanarum pulsatio ad convocandum fideles ad celebrationem Sacrificii, & distinguendas horas, aequè representat & quid spirituale causatur, ac ostii apertio & clausura.

Quare Episcopus in praefatione, quae ad Orationem pro *Ostiarium* ordinandis fideles exhortatur, dicit; *Quos in officium Ostiarium eligere dignatus es, ut sit eis fidelissima cura diebus ac noctibus, ad*

distinctionem horarum certarum, ad invocandum nomen Domini, &c.
 Officium autem Ostiariorum est sacras aedes tueri, aperire, recludere, & omnia quae sunt intus & extra, custodire, fideles recipere, infideles & excommunicatos ingredi prohibere, ingressos expellere. *d. can. perlectis. Alcuin. de divin. offic. cap. 35. Cupers in repet. can. oportebat. dist. 79. in tit. de Ordine Ostiarum. Torreblanca, de jure spirit. lib. 2. cap. 12. num. 41. Carol. de Grassis. de effect. Clerical. in pralud. à num. 283. Sebast. Casar. in relect. de Eccles. Hierarch. part. 2. disput. II. §. I. num. 1.*

Sic Musaeus apud Justinum Martyrem, *Θύρας ἡ Ὀπισθίου βεβήλοις*, id est, Januas autem opponite, vel obijcite profanis.

Impediebant etiam Ecclesiam ingredi publicam agentes poenitentiam; ingressos per totam quadagesimam expellebant: *can. 64. in capite. dist. 50. mulieres ab altare removebant: Concil. Laodiceum. can. 6. ab ostiis abesse & orationi vacare, vel brevi tempore non poterant. d. Concil. can. 43.*

Quod Ostiariorum Officium & apud Ethnicos fuit observatum, 9 cum profanis non liceret quibusdam interesset sacris.

Quapropter apud Græcos Sacerdos accessurus ad sacrificium 10 querebat antea, *ὅτι τίς ἔστι, quis hic?* Respondebant omnes qui intererant sacris, *πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ*, id est, *multi & boni.* Gregor. Gyal. 17. *Synagm. histor. Deo.* Et dum vaticinari volebant isti Idolorum vates, & sentiebant *Ἐπιδημῶν Ἰερασμὸν*, id est, *advenire afflatum divinationum*, clamabat minister, ut scribit Callimachus *hymnos. qui est in Apollinem.* Cirenæus, *ἐκείς, ἐκείς ὄσις ἀναγῶς, exeat, exeat qui est impius.* Dicit Virgilius 6. *Aeneid. Procul ò procul este profani, Conclamant Vates.* Scribit Plutarchus *de Superstit. fit ara detestabilis per servum, nec sunt communicanda ea quae sunt sacrorum latronibus.* Et à quibusdam sacris oportebat abesse mulieres in nuptas, servitio oppressos, vel aere coemptos, propterea que in sacrorum apparatu clamabat lector, *Hostis victus, mulier virgo exesto.* In Cheronæa, Sacerdos tenens lorum pro foribus ædium Sacrarum Matutinæ, id est, Leucothea, clamitabat, *Servum non ingredi, non Ætholum, non Ætholam;* Apud Magos, tanquam profani, submovebantur ab aris lentiginosi, qui elati revixerant, quibus adhuc viventibus facta fuerant exequiæ; Apud Germanos, qui scutum amiffi-

Xx

amiffi-

Orvinius
 Personis
 nel, Ecclesiis

3 IV
 32

amississent in acie: Apud Aegyptios subulei: Apud Scythas: qui in
lum in acie occidissent hostem.

TITULUS IX.

De Lectore.

SUMMARI A.

1. Lector & appellatus Pa- pa.	4. Fuit & apud Ethnicos
2. In veteri testamento di- ctus Cantor.	5. Et in primitiva Ecclē- sia Catholica.
3. Ejus prater ea quod fu- erit munus.	6. Lectoratus Materia & Forma quae.
	7. Lectorum Officium quod

Dicendum nunc de *Lectoratu* & *Lectore* ab Imperatore Isaac
Comneno appellato Papa; in *constit. Imperial. jur. Ordo*
constit. Isaaci; ubi sic loquitur; *Nihil in ordinatione Episcopi*
unum videlicet, quando facit simplicem Papam sive Lectorem: tres quan-
do ordinat Diaconum: alteros tres quando Sacerdotem seu Presbyterum.

2. Ante Salvatoris nostri adventum *Lector* dicebatur *cantor* in tem-
plo Dei, vel *psalter* canens Domino in organis & hymnis & psalmis
1. *Paralipom. cap. 23.* Petr. Gregor. in *Synagm. jur. univ. lib. 16. cap. 4.*
num. 2.

3. Erat & tum temporis moris singulis sabbathis per annum quadam
legere ex lege Mosaica, & ex Prophetis; sicut & in Ecclesia Catholica
ex Evangelio & veteri testamento, vel ex aliis libris sacris fit, post
munus in sacrae liturgiae consecratione.

Cujus moris facit mentionem D. Paulus, *Actor. cap. 13.* ubi sic
loquitur; *Qui habitabant Hierusalem & Principes ejus hunc ignorantem*
& voces Prophetarum, quae per omne sabbatum leguntur, judicantes in
plebe